

MAGYAR LAJKA

BUDAPEST
Postafiók

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LASZLÓ NYOMDA R-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GÉZA**
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyáriás Elemér**

Hitler békefeltételeket közöl április 28-iki beszédében

Mussolini csütörtöki kijelentései jó benyomást kel- tettek külföldön is

Rómából jelentik: Mussolini csütörtöki beszéde nemcsak Olaszországban, hanem külföldön is nagy hatást keltett. Az olasz lapok bőségesen foglalkoznak a Duce kijelentéseivel. Virginio Gayda, a Popolo d'Italia főszerkesztője nagy cikket ír Mussolini csütörtöki beszédevel kapcsolatban, amelyet egyébként az olasz lapok első oldalán teljes szövegével közölnek. Gayda azt írja, hogy Mussolini 1943-ig nem akar háborút.

Rómából jelentik: Mussolini csütörtöki beszéde nemcsak Olaszországban, hanem külföldön is nagy hatást keltett. Az olasz lapok bőségesen foglalkoznak a Duce kijelentéseivel. Virginio Gayda, a Popolo d'Italia főszerkesztője nagy cikket ír Mussolini csütörtöki beszédevel kapcsolatban, amelyet egyébként az olasz lapok első oldalán teljes szövegével közölnek. Gayda azt írja, hogy Mussolini 1943-ig nem akar háborút.

Párizs bizakodik

Párizsból jelentik: A francia fővárosban növekvő derűlátással ítélik meg a helyzetet. A párizsiak jó hangulatát Mussolini beszédének és a spanyol kérdés tisztázódásának lehet tulajdonítani. Mussolini beszédét békebeszédnek mondják, noha visszautasította a Roosevelt elnök javaslatát. A derűlátó hangulatot az sem rontja, hogy Olaszország egy balkáni blokk létrehozásán dolgozik.

Párizsból jelentik: A sajtó nagyrésze megállapítja, hogy Mussolini csütörtöki kijelentéseit a mérsékelt szelleme hatotta át. Olaszország békeszándékának tegnapi megnyilatkozásai bizonyos reményt ébresztettek Párizsban és bár a közvélemény sok fenntartással fogadja a beszédet, úgy látszik, hogy a kijelentések hozzájárultak a légkör megenyhüléséhez. A mérsékelt lapok nagy többsége megállapítja,

hogy a Duce békét akar, de a szovjet-barát és a szélsőbaloldali sajtó bizalmatlansággal fogadja a beszédet és nem hajlandó hitelt adni az abban megnyilvánuló békeszándékra.

Az Excelsior szerint a nyugati nagyhatalmaknak a beszéd után sem szabad megláztatni a diplomáciai erőfeszítéseket. El kell azonban ismerni, hogy a Duce beszéde hozzájárul a nemzetközi bizalom helyreállításához. A lap szerint bizonyos olasz felhívatalos körök hangoztatják, hogy az olasz-francia tárgyalások a jelenlegi helyzetben kielégítő eredményre vezethetnek.

A Petit Parisien úgy véli, hogy egyelőre várni kell, milyen válasz érkezik Roosevelt üzenetére és addig nem szabad eltérni az eddigi külpolitikai vonalvezetéstől.

Mussolini beszédének hatása Londonban

Londonból jelentik: Az angol közvélemény és az angol sajtó bizonyos fokú meglepéssel fogadta Mussolini beszédét. A Roosevelt ajánlatára tett célzás is nagyjelentőségű. Figyelemreméltó, hogy Mussolini Olaszország

és Németország békeakarátát hangoztatta. A Daily Telegraph szerint Roosevelt ajánlatával szemben Mussolini öt évre óhajlja biztosítani a békét. A lap azonban nem jelöli meg, hogy honnan vette ezt az értesülést.

Amerikában is kedvező fogadtatásra talált Mussolini beszéde

Washingtonból jelentik: A külügyminisztérium szócsöve a lapok számára kijelentette, hogy Mussolini beszéde az elnök javaslatának visszautasítását jelenti ugyan, de nyitvahagyja az együttműködés lehetőségét, mert nem veti el az értekezlet eszméjét.

Németország körkérdést intéz a külföldi államokhoz

Párizsból jelentik: Francia diplomáciai körök szerint Hitler vezérkancellár jövő pénteki beszéde előtt kérdést intéz azokhoz az államokhoz, amelyeket Roosevelt elnök felsorolt, hogy vajon Németország valóban támadást tervez-e ellenük. Párizsban úgy tudják, hogy egyetlen

állam sem lesz, amelyik azt felelné, hogy német támadástól tart.

Magyar politikai körök véleménye Mussolini beszédéről

Budapestről jelentik: Mussolini beszédét nagy lelkesedéssel fogadta a magyar közvélemény és a beszédben a legmegfelelőbb választ látják Roosevelt üzenetére. Magyar politikai körök kijelentik, hogy Magyarországnak nincs szüksége szavatosságra a demokratikus államok részéről, mert számára megfelelő biztosítékot jelent a Berlin-Róma-tengellyel való együttműködés és a nemzeti jóvátétel művét csak barátainak segítségével akarja elérni.

Hitler is válaszol Rooseveltnek

Bucurestiből jelentik: A Timpul párizsi tudósítója a következőket közli lapjával: Berlinből érkező hírek szerint Németország lemondott arról, hogy negatív magatartást tanúsítson a Hitlernek és Mussolininek Roosevelt által tett javaslatokkal szemben. Beavatott kö-

rök azt állítják, hogy a birodalmi gyűlés május 28-án tartandó ülésén Hitler oly értelemben fog válaszolni Rooseveltnek, hogy német béke megvalósítására tesz javaslatot. Hitler, állítólag, részletesen ki fogja fejteni, miben áll ez az általa meghatározandó béke.

A svéd kincs

(S. I.) A közelmúlt napokban nagy feltűnést keltett Svédországban az a hír, hogy a svéd érc-termelésben Németország újabb jelentős érdekeltségeket szerzett meg. Azokról a svéd vasbányákról van szó, melyek a Witkovitz-i vasművek tulajdonában vannak, a cseh-szlovák állam megszüntével tehát német hatalmi kézbe kerültek. Ezek a bányák az elmúlt esztendőben 376.000 tonna vasércet termeltek és vitték ki, ami igen jelentős mennyiség.

A hír a svéd sajtóban sorozatos hozzászólásokra adott alkalmat s a vita, amely így keletkezett, tovább gyűrűzött az egész világsajtóban. A hozzászólásokat természetesen a felszólalók pártállása vagy nemzetközi tájékozódása döntötte el. Azokban a cikkeken, melyek ellenszenvvel nézték ezt a kérdést, a hangsúly mindig azon volt, hogy külföldi hatalmak túlságos térfoglalása a bel-földi piacon, különösen nemzetközi feszültségek vagy épen konfliktusok perceiben igen hátrányosá válhatik az érdekelte ország számára.

Ez igen meggyőző érv, a kérdés azonban mégsem ilyen egyszerű. Az a szoros gazdasági kapcsolat, mely Svédországot óriási értekezései révén az érceken szülő Svédországhoz fűzi, rendkívül tanulságos, mert iskola példája annak, hogy a természetes munkamegosztás és az adott természeti monopóliumok miképpen vezetnek a fejlődés egyenes útján egyfelől zavartalan együttműködésre, másfelől példátlan jóléthez s nemzeti emelkedésre.

Tudjuk, hogy Skandináviának északi, többé-kevésbé lakatlan s egyébként teljesen terméketlen területei mérhetetlen s felbecsülhetetlen értékeket, főként vasércet takarnak. E területek túlnyomóan nagyobbik része Svédországra esik és a svéd nemzeti gazdagodásnak legfőbb forrását adja. A svéd vasérc ugyanis egészen kiváló minőségű: átlagosan 60 százalék tiszta vasat tartalmaz. Kitermelése ezenfelül igen kedvező feltételek mellett történik; a bányák sehol sem fekszenek túlságosan messze a tengerhez, a vasuti szállítás olcsóvá tételéhez pedig mindenütt korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésre a vízi energiák.

Svédország területre igen nagy ország, hiszen a legészakibb sarkától a legdélebbig akkora a távolság, mint Hamburgtól-Nápolyig. Ezt az óriási területet azonban kevés számú nép lakja, mely csupán a termékeny déli tengeri lapályon lesz sűrűbb. Ez a kicsiny nép természetes földi kincseinek csak egészen kicsiny részét tudja maga felhasználni vagy pedig az ipari kivitel céljaira feldolgozni. Így adódik aztán, hogy az évi 10-12 millió tonnányi svéd érc-termelésnek 92 százaléka kivitelre kerül. Ebből a kivitt óriási mennyiségből pedig a felénél sokkal több Németországba megy, míg Anglia csupán 15-20 százalékot vesz fel, a többi pedig szerteoszlik a világon. Norvégiában az érc-kivitel mérlege még inkább Németország javára billen, mert itt a kivitt érc 75 százalékát veszik fel a kohók, igaz viszont, hogy itt lényegesen kisebb mennyiségekről van szó, melyek a svéd termelésnek alig tizedrészét teszik ki.

Kétségtelen, hogy ez a helyzet nagy befolyást s nagy gazdasági függést jelent. De ugyanakkor — példátlan jólétet az egész svéd nép számára.

Sok százezer svéd család él közvetlenül a vasérc kibányászásából és szállításából. Még pedig nagyon jól él. Olyan jól, hogy a tömeg-jólétnek s az ezt követő művelődésnek magas fokáról nem is igen van fogalmuk. Európa más szélein élő népeknek. Ezek a bányások a mi pénzünk szerint 60-70 ezer leit keresnek havonta s amikor jóvedelmüket így értékeltük, már számbavettük a két pénzem vásárló erejének a különböző mérté-

Lapja a szel

Több mint kilencszáz oldal ez a hatalmas alkotás, amelyen szerzője hét évig dolgozott. Egy nagy szerelem és egy nép élet-halálküzdelmének regénye, de ugyanakkor döbbenetes hőségű történelmi munka és ragyogó lélektani tanulmányok sorozata. A cselekmény olyan bősodru, mint a kiáradt Mississippi — de ugyanakkor a lélekrajz, az emberábrázolás minden értéke is meg van benne.

Ara 264 lei és portó.
Singer és Wolfner kiadása.

két. Az életük színvonala ezzel áll arányban. A lapp földi svéd érteleteken — mert ezeket az északi kincses vidékeket még nem is svéd, hanem javarészt lappok lakják, — minden svéd bányásznak meg van a maga 4—5 szobás kényelmes családi lakóháza, melyet villany világít és fűt; mindenkinnek van autója, mely kizárólag a maga szórakozását, fürdési vagy halászási kedvtelését szolgálja, mert hiszen a munkahelyekre csodálatosan kényelmes, pazar III. osztályú hálókocsikkal és éttermekkel felszerelt villanyvonatok röpitik őket. A gond pedig, melyet művelődésükre állam és társaságok fordítanak olyan nagy, hogy azonnal állami iskolát és tanítót kap az a bányász-telep vagy egyéb emberi lakóhely, hol az iskolaköteles gyermekek száma eléri a — hármat.

A svédok és a svédkéhez hasonló helyzetű népek nemzetközi gazdasági helyzetének mérlege tehát a következő helyzetet mutatja: az egyik oldalon áll az aggodalmaskodó elzárkózás, mely igen sok esetben az elmaradást és szegénységet jelenti, a másikon az okos és bátor bekapcsolódás, mely megnyitja a legtávolibb helyek népe fölött is a bőség kifogyhatatlan szaruját. Ez az utóbbi út, melyet Svédország választott, nemcsak a jólétet hozta meg, hanem oly kivételes nemzetközi helyzetet biztosított ennek a hajdan oly harciasan politizáló népnek, mely a legválságosabb órákban — a világháború alatt is — távol tudta tartani a nemzetközi versengés veszélyeitől, anélkül, hogy ezzel akár népének szabadságát, akár természeti kincseinek biztonságát veszélyeztette volna.

Sikerrel jár a nagyváradi Háztulajdonosok Szövetségének mozgalma

Törlesztés városi jelzőlog hitelintézetet létesít a kormány

Nagyvárad. Saját tud. Miként a múlt hónapban közöltük, a Háztulajdonosok Szövetsége képviselőjében dr. Pop Romul helyettes elnök és dr. Lengyel Zsigmond ügyvezető elnök emlékiratot terjesztettek fel a pénzügyi kormányhoz és ebben kérték a háztulajdonosi hitelkérelmek kielégítésére országos és törlesztéses jelzőloghitelintézet állami létesítését.

Ilyen irányú kérelmet a Háztulajdonosok Szövetsége már az előző kormányokhoz is intézett, de erre választ eddig egyik pénzügyminisztertől sem kapott.

Annál kellemesebb meglepetésként érkezett a Szövetség elnökségéhez a pénzügyminisztérium 1939. április 18-iki keletű, 019.502 számú leirata.

A háztulajdonosok az átírási díjak mérséklését kérik

Az újabb adó és bélyegtörvények értelmében jelentékeny mérvben emelkednek az ingatlan átírási díjak és az örökösödési illetékek. Főleg hátrányos a háztulajdonosokra nézve az ingatlan átírási díjak kivételi alapjának olyan mértékben való megállapítása, amely az ingatlan forgalmat teljesen lehetetlenné teheti.

Ez az állapot már egy ízben bekövetkezett az 1933. évi törvényeknek a jelenlegi törvényekkel majdnem azonos rendelkezései folytán, amikor is igazolást nyert, hogy ezek a rendelkezések a kincstárra nézve is hátrányosak voltak, mert azok következtében a kincstár bevételei a remélt emelkedés helyett, lényegesen mecsökkentek.

Ezt a tényt az 1934. évi adótörvények indo-

Ebben az egyenes adók igazgatósága nevében M. Bottea vezérigazgató és Em. Corauu szolgálati főnök a pénzügyminiszter megbízásából arról értesítik a Szövetség elnökségét, hogy „az ügyosztály tudomásul vette az emlékiratot és tanulmányozni fogja olyan intézet felállításának a módjait, amely a háztulajdonosoknak előnyös feltételek mellett kölcsönöket folyósítson, valamint azokat a feltételeket is, amelyek mellett az üres házhelyek, — a Szövetségnek ugyancsak előterjesztett indítványához képest —, a jelenlegi ingatlan adók és járulékaik alól időlegesen mentesíthetők lesznek”.

A város és az egész ország háztulajdonosaira nézve valóban nagy előnyt jelentene a Háztulajdonosok Szövetsége által előterjesztett indítványoknak a megvalósulása.

kolása is megállapította és ennek következtében az átírási díjakat lényegesen mérsékelte.

Ezekre a tényekre hivatkozással a Háztulajdonosok Szövetsége alaposan megindokolt memorandumban kéri az új törvény vonatkozó rendelkezéseinek a mérséklését. Az emlékiratot a Szövetség képviselőjében dr. Pop Romul helyettes elnök és dr. Lengyel Zsigmond ügyvezető elnök írták alá. A Szövetség a memorandumot megküldötte csatlakozás és azonos tartalmú kérvényeknek a pénzügyi kormányhoz felterjesztése végett az ország összes háztulajdonosi egyesületeinek és ekként országos akciót indított a sérelmes rendelkezések megváltoztatása érdekében.

Magyarország miniszterelnöke és külügyminisztere hazautazott Rómából

Hivatalos jelentést adtak közre a magyar-olasz tárgyalásokról. A római találkozó kihatása a balkáni és középeurópai helyzetre

Rómából jelentik: Gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök és gróf Csáky István külügyminiszter csütörtökön délután 6 órakor újabb politikai megbeszélésre ült össze Mussolini olasz miniszterelnökkel. A megbeszélés, amelyen Ciano gróf olasz külügyminiszter is részt vett, másfélóra hosszút tartott. Este 8 órakor Apor Gábor báró, szentszéki magyar követ adott estebédet a magyar államférfiak tiszteletere. Ezzel Teleki és Csáky hivatalos római látogatása véget ért. Este fél 10 órakor a magyar miniszterek kíséretükkel a Termini-pályaudvarra hajtottak, hogy visszautazzanak Budapestre.

Róma lakossága lelkesen és melegen búcsúztatta a magyar államférfiakat. A pályaudvaron és a pályaudvar környékén sokezer főnyi tömeg gyűlt össze és lelkesen éljenezte az egymásután érkező minisztereket. A földszínt, föllobogózt pályaudvar peronján ott volt Ciano külügyminiszter, Starace, a fasiszta párt főtitkára, Alfieri népművelésügyi miniszter, Colonna herceg, Róma kormányzója és a külügyminisztérium teljes tisztviselőszemélyzete, valamint a polgári és katonai előkelőségek és küldöttségek. A quirináli magyar követség és a szentszéki magyar követség tisztviselői kara Villanyi Frigyes báró és Apor Gábor báró követek vezetésével szintén megjelent a magyar államférfiak búcsúztatásán. Mussolini féltízkor érkezett a pályaudvarra, majd néhány perc múlva megérkeztek a magyar miniszterek is. A Duce kezesókkal búcsúzott Teleki Pál gróftól, majd melegen kezét szorított Telekivel és Csákyval. A magyar miniszterek ezután a

Duceval együtt elléptek a kivezényelt díszszázad előtt. A még hátralevő néhány percet barátságos beszélgetéssel töltötték el. 9 óra 40 perckor a magyar államférfiak fölszálltak szalonkocsijukba és a vonat a magyar himnusz és Giovinezza hangjai mellett megindult.

A római tárgyalásokról kiadott hivatalos jelentés

Rómából jelentik: Csütörtökön éjjelkor a következő hivatalos jelentést adták ki a római olasz-magyar tanácskozásokról:

„Gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök és gróf Csáky István magyar külügyminiszter római látogatása során ismételt megbeszéléseket folytatott a Duceval és Ciano olasz külügyminiszterrel. Ezek a megbeszélések a szívélyességnek és a kölcsönös bizalomnak abban a légkörében folytak le, amely a két állam között fennálló szoros baráti kapcsolatokat jellemzi. A tanácskozások során alapos vizsgálat tárgyává tették a folyamatos bizalomnak abban a közép-európai és a dunavidéki problémákat, tekintettel a legutóbbi eseményekre és a jelenleg fennálló helyzetre is. Megelégedéssel állapították meg, hogy a két ország kormányai általános megelégedéssel eredményesen dolgozik politikai és gazdasági téren egyaránt. Kifejezésre jutott az a közös szándék, amivel tevékenységüket az igazság és a béke célkitűzéseinek szolgálatába állítják, amely a róma-berlini tengelyt legjobban jellemzi. Ebből a célból megállapodtak abban, hogy továbbfejlesztik a barátságon alapuló együttes politikájukat.”

A velencei olasz—jugoszláv külügyminiszteri találkozó jelentősége

Rómából jelentik: Itteni politikai körök véleménye szerint a római tárgyalások eredményeként magyar—jugoszláv barátsági és megnemtámadási szerződés létrejövése várható. A mostani diplomáciai erőfeszítések a balkáni helyzet tisztázása köré összpontosulnak. Bulgáriának valószínűsége kulcselhelyzete van most a Balkánon és megállapítható, hogy ezért Szófiára erős befolyást gyakorolnak az angolok. Nagy fontosságot tulajdonítanak Papen ankarai német követté való kinevezésének és annak, hogy a török vezérkari főnök Berlinbe utazott. Károly román király és Pál regensherceg tervbevelt találkozása római jelentés szerint elmaradt. Rómában különös figyelmet tanúsítanak Románia magatartásával szemben.

Rómából jelentik: Velencében nagy előkészületek folynak Cincár Markovics jugoszláv külügyminiszter fogadtatására. Ciano olasz külügyminiszter szombaton érkezik Velencébe és a velencei pályaudvaron ő fogadja a jugoszláv külügyminisztert. A két külügyminiszter közötti tárgyalások előreláthatólag két napig fognak tartani.

Elsőáldozási

emléképek,

két színben, csinos, izléses kivitelben, kapható kiadóhivatalunknál,

A nagyobb méretűek (18×27 cm.) ára 2'50 lei, a kisebbméretűek (14×23 cm.) ára 1'50 lei.

Gafencu külügyminisztert Berlinben a pálya-udvaron Ribbentrop német külügyminiszter fogadta. Ez a kép a berlini pályaudvaron készült.

Olaszország nagymennyiségű kőolajszállításra kötött egyezményt Mexikóval

A szerződésileg biztosított olajmennyiség Olaszország egész szükségletét biztosítja

Rómából jelentik: Olaszország és Mexikó között megegyezés jött létre, amelynek értelmében Mexikó 90 millió líra értékű petróleumot szállít Olaszországnak. Ezzel fedezik Olaszország egész nyersolajszükségletét. Olaszország a megegyezés értelmében ipari cikkekkel és gépekkel törleszti a petróleum árát. Előreláthatólag havonként 30 ezer tonna petróleum érkezik Olaszországba. A megegyezést szerdán írták alá Mexikó-Cityben.

A Romániai Magyar Népközösség jelentése a kormány tagjaival való tárgyalásokról

Kolozsvárról jelentik: A Romániai Magyar Népközösség központi irodája az alábbi jelentést adta ki:

„15. sz. jelentés. Az utóbbi idők különböző eseményei szükségessé tették, hogy a magyarság vezetői felkeressék az illetékes kormánytiszviselőket. Szerdán délelőtt gr. Bánffy Miklós, a Népközösség elnöke s a Front igazgatósági tagja és Szász Pál, a Front igazgatósági tagja, több mint egyórás tárgyalást folytattak Silviu Dragomir kisebbségi miniszterrel, mely alkalommal szönyegre hozták a romániai magyarság legégetőbb, megoldásra váró kérdéseit.

Szerdán délután viszont Bánffy Miklós és Szász Pál hosszas kihallgatáson jelent meg Calinescu Armand miniszterelnöknek. A magyar vezetőférfiak tárgyalásainál jelen volt Dragomir Silviu kisebbségi miniszter is. Felhozták a magyarság számos sérelmét és szóvá tették több jogos kívánságát. A kormányelnök egyes kérdésekben intézkedett.

A romániai német népközösség vezetője a miniszterelnöknel

Bucurestiből jelentik: Hans Hedrich, a romániai német népközösség megbízottját kihallgatáson fogadta Armand Calinescu miniszterelnök. Hans Hedrich a német népkisebbség számos kívánságának és sérelmének ügyét beszélte meg ez alkalommal a miniszterelnökkel, aki néhány sérelmet azonnal orvosolt, más ügyekben pedig megígérte a kérdések tárgyilagos kivizsgálását.

Amerikai hadihajók tüntető felvonulása a Csendes-óceánon

Nehézségek az angol-orosz tárgyalások útjában

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok flottabázisából útnak indult az amerikai hadihajóraj, hogy átkeljen a Panama-csatornán és kivonuljon a Csendes-óceánra. New Yorkban azzal magyarázzák a flotta elindulását, hogy Londonból hivatalos jelentés érkezett, amely szerint az angol-szovjet tárgyalások elakadtak. A szovjet ugyanis a támadás elleni szövetségbe csak akkor lépett volna be, ha Anglia ellenértékképen segítséget nyújtott volna számára flottájával Japán ellen. Anglia nem tehetett eleget ennek a feltételnek. Ez az oka, hogy az Egyesült Államok flottája kivonult a Csendes-óceánra.

A délamerikai gyarmatok visszaadásának kérdése

Londonból jelentik: Herzog, a Délafrikai Államszövetség parlamentjének elnöke csütör-

tökön kijelentette, hogy nem hajlandók visszaadni Németország egykori délnyugat-afrikai gyarmatait még abban az esetben sem, ha a Délafrikai Nacionalista-párt a gyarmatok visszaadása mellett döntene.

Angol hadihajók Gibraltárban

Gibraltárból jelentik: Az angol flotta három egysége és egy tengeralattjáró Máltából Gibraltárba indult. Angol jelentés szerint a hadihajók csak gyakorlatozás céljából egy régi rendelkezés alapján mennek Gibraltárba.

Cáfolják az angol repülőgépek Görögországba érkezését

Athénből jelentik: Görög hivatalos körökben cáfolják azt a hírt, amely szerint Athénbe 30 angol repülőgép érkezett volna.

Hivatalból vizsgálatot indít Nagyvárad polgármestere az állampolgári névjegyzékből törölt keresztények ügyében

Több ezer keresztény került bele az állampolgári felülvizsgálások során törölt névsorába. — A város ismételten felülvizsgálja a hibás névsort

Nagyvárad. Saját tud. A Járásbíróság 638—1939 számú végzéssel 115—1939 irattári szám alatt közölte azoknak a névsorát, akiket az állampolgárság felülvizsgálásáról szóló törvény alapján törölték az állampolgársági névjegyzékből. Az állampolgárságból töröltek névsora a járásbíróság irattárában két példányban van letéve (földszint 19 sz. szoba) és a jegyzéket kifüggesztették a városházán is.

Az állampolgárságból töröltek névsorának át-

hogy az állampolgárságból töröltek névsorát a városházán nem függesztették ki szabályszerűen, a névsor kezelésével megbízott tisztviselő sem tud kellőképpen tájékoztatást adni és maga a névsor is hibásan van összeállítva (például a H. betűsök között több B, G és más betűs egyén is szerepel.)

A polgármester megnyugtató intézkedése

Pénteken délben dr. Soós István kereste fel a magyar társadalom nevében dr. Chirila Augustin polgármestert és közbenjárta az állampolgársági névjegyzékből törölt keresztények érdekében. Tudomására hozta a polgármesternek, hogy a töröltek között igen sok keresztény szerepel, akiket tulajdonképpen nem is lett volna szabad a felülvizsgálás alá esők közé felvenni. Dr. Soós István a következő előterjesztést tette a polgármesternek:

1. A járásbíróság végzését ne vezessék át addig, míg a kérdést ismét be nem vizsgálták.
2. Irjanak át hivatalból a járásbírósághoz, terjesszék át a névsorban szereplő keresztények névsorát és kérjék az illetőkre hozott végzés megsemmisítését.

Chirila Augustin polgármester a legnagyobb jóindulattal fogadta az előterjesztést és azonnal magához kérte Fildán és Oros ügyosztályfőnököket és elrendelte, hogy a keresztények törölését egyelőre ne vezessék keresztül. A városháza hivatalból vizsgálatot fog indítani és megállapítja, hogy ki keresztény. A keresztények névsorát azután átterjesztik a járásbírósághoz, ahol kijavítják a tévedéseket.

A városháza hivatalos közleménye

A város közigazgatási osztálya az ügygel kapcsolatban a következő hivatalos értesítést adta ki:

„Értesítjük Nagyvárad város lakosságát, hogy az állampolgársági felülvizsgálás során tévedésből néhány keresztényt is felvettek a névsorba. Kérjük a lakosságot, hogy ne nyugtalankodjék, mivel a városháza a töröltek keresztülvezetése előtt ismételten bevizsgálja az ügyet és a vizsgálat eredményéről előterjesztést tesz a járásbírósághoz“.

Székrekedés és aranyéresfájdalmak

ellen Leo-Pills-megbízható, rendszeres és fájdalommentes hatása és tökéletes ártalmatlansága miatt, valamint, mert hosszabb ideig tartó használat mellett is mindig azonos hatású — esztendő óta a legjobban bevált. Kapható: 20 vagy 60 labdacsot tartalmazó csomagolásban.

Leo-Pills

vizsgálása közben több ezer keresztény nevet fedeztünk fel.

Április hó 19-én függesztették ki a névsort közzemlére és az érdekelteknek ezen időponttól számított 5 napon belül kell észrevételeiket megtenni, illetve a felebbvezéseket benyújtani. Ellenkező esetben a törlési végzés jogerőre emelkedik és a keresztények is elvesztik állampolgársági jogukat.

Az állampolgárságból töröltek névsorában szerepelnek olyan keresztények is, akik már az első kifüggesztés alkalmával kérték a tévedés kiigazítását

Bonyolultabbá tette az ügyet az a körülmény,

Nem vesznek fel kihágási jegyzőkönyvet a kötelező könyvelésről szóló rendelkezések ellen vétő kiskereskedők és kisiparosok ellen

Május 1-ig összhangba hozzák az illetéktörvény és a repülőbélyegtörvény ellentétes intézkedéseit

Kolozsvárról jelentik: Az április 1-én életbe lépett új helyegytörvény számos olyan rendelkezést tartalmaz, amely ellentétes egyes korábban hozott illetéktörvények intézkedéseivel. Így a belyegtörvény 4-ik szakaszának 14-ik pontja mentesíti a kötelező könyvvezetés alól mindazokat a kiskereskedőket és kisiparosokat, akiknek jövedelme nem haladja meg az évi 50.000 leit, míg a repülőbélyeg alkalmazásáról szóló korábban hozott törvény 9-ik szakasza kivétel nélkül minden

kereskedelmi és iparvállalatot szabályszerű könyvvezetésre kötelez.

A helyegytörvényeknek ezeket az ellentmondó rendelkezéseit legkésőbb május 1-ig összhangba hozzák a vonatkozó szakaszok új megszövegezésével, de az ellentétes rendelkezések addig is felleértésekre adnak alkalmat. Az „Argus” értesítése szerint a pénzügyminiszter utasított adott a pénzügyigazgatóságoknak, hogy ilyen esetekben ne vegyenek fel kihágási jegyzőkönyveket.

A részvénytársaságoknak be kell küldeni részvényeiket a pénzügyminiszteriumhoz felülbélyegzés végett

Az új törvény értelmében a felülbélyegzés elmulasztása esetén a már befizetett illeték egyenértékű adó három év alatt elévül

Az 1939. év április hó első napján életbe lépett belyegtörvény-módosítás intézkedéseket tartalmaz a részvénytársaságok részvényeinek a pénzügyminiszterium által történő felülbélyegzésére vonatkozólag is. Akik ennek a kötelezettségnek nem tesznek eleget, szankcióknak teszik ki magukat.

Ez a törvényt módosítás az érdekelt részvénytársaságok körében annál nagyobb feltűnést keltett, mivel egyes értelmezések szerint a módosított törvénynek visszaható érvénye van, annyiban, hogy a szankciókat mindazokkal a vállalatokkal szemben alkalmazni fogják, amelyek részvényeiket a múltban — 1939. április elseje előtt — nem terjesztették fel a pénzügyminiszteriumhoz.

A tényleges helyzet megértése végett vizsgáljuk meg, hogy a részvénytársaságoknak ez a kötelezettsége milyen átalakuláson ment át 1927 óta, az eredeti belyegtörvény közzétételének idejétől mindmáig?

Az 1927. évben életbe lépett belyegtörvény, amely többszöri módosítással lényegében ma is érvényben van, 14-ik fejezetének első szakasza utolsó bekezdésében a következőképpen intézkedett:

Minden részvénytársaság köteles az általa kibocsátott vállalat részvényeinek feltüntetni a részvénytőke után lefizetett proporcionális adó befizetéséről szóló nyugta számát.

Az 1927. évi törvény még semmit sem tartalmazott arról a kötelezettségről, hogy a részvénytársaságok részvényeiket a pénzügyminiszteriumban bemutatni tartoznak.

A belyegtörvényt 1933-ban módosították, többek között az előbb említett 14-ik fejezetét is. Ez a módosítás lényegében a következőképpen szól:

A részvénytársaságok kötelesek részvényeiket a kibocsátás után a pénzügyminiszteriumhoz felküldeni azerett, hogy a miniszterium a részvénytőke után fizetendő 1,4 százalékos egyenértékű (proporcionális) illeték lefizetését a részvények felülbélyegzése által igazolja.

Az 1933. évi módosított belyegtörvény azonban ennek a kötelezettségnek az elmulasztása esetén semminemű szankciót, megtorlást nem ír elő.

A részvénytársaságok egy igen jelentékeny

A lelkiélet alakításának mindenki számára aktuális problémáját dolgozta fel:
P. Wimmer Anzelm O. S. M.

Az élet teljessége

című könyvében. A könyv a modern, intelligens embernek íródott; neki mutatja be az élet célját, a lelki tökéletesedésnek szépségeit, általában a vallásosság boldogító voltát. Okai meggyőzőek, stílusa választékos.

Ára kartonkötésben 80 lel.

része a részvénytársaságok felülbélyegzésére vonatkozó kötelezettségnek nem tett eleget. Sok részvénytársaság még a részvényeket sem nyomatatta ki, mivel mindezek elmulasztásából semmilyen joghátránya nem származott.

Ilyen előzmények után jelent meg 1939. április elsején a belyegtörvény újabb módosítása, amely a belyegtörvény 14-ik fejezetének első szakaszához négy újabb bekezdést csatolt. Az első bekezdés a következőképpen intézkedik:

A részv. társaságok az alakulástól vagy alapítókezeléstől számított három éven belül kötelesek részvényeiket az 1,4 százalékos proporcionális illeték lefizetését igazoló nyugta kibocsátásán a pénzügyminiszteriumhoz felülbélyegzés végett beküldeni. Amennyiben a vállalatok ennek a kötelezettségnek eleget nem tesznek, a három év elteltével már nem hivatkozhatnak arra, hogy a proporcionális adót lefizették. Vagyis: három év alatt a befizetés elévül és a pénzügyi hatóságok újból kötelezhetik a részvénytársaságokat a részvénytőke után járó 1,4 százalékos illeték befizetésére.

Az elmondottak alapján nyilvánvalóvá válik, hogy a részvények bemutatására vonatkozó hároméves határidő visszamenőleg nem számítható, hiszen erre nézve sem az 1927-es belyegtörvény, sem ennek 1933. évi módosítása nem tartalmazott intézkedéseket. Ugyesint nem alkalmazható visszamenőleg a már befizetett proporcionális adó elévülésére vonatkozó megtorló szankció sem, hiszen az 1939. április elseje előtt érvényben volt belyegtörvények nem irtak elő ilyen szankciókat arra az esetre, ha a vállalatok részvényeiket a miniszteriumhoz nem terjesztik be felülbélyegzés végett.

Nyitva marad az a kérdés, hogy azok a részvénytársaságok, amelyek már a múltban megalkultak, vagy a alapítókezelést emelték, de a részvények bemutatását elmulasztották, mennyiben kötelesek ezt a mulasztásukat ezentel pótolni és a részvényeiket a miniszteriumnak a jövőben bemutatni? Mert amennyiben rájuk nézve az 1939. április elsején módosított törvénynek hatálya nem terjed ki, a régi törvények alapján semminő joghátrányuk sem származik abból, ha a részvények felterjesztését mindaddig nem ejtik meg, amíg erre egy ezentel végrehajtandó alapítókezelési okot nem szolgáltat. Ezekre a kérdésekre csak az 1939. április elsején módosított törvény ezentel közzétételét végrehajtási utasítása adhatja meg a feleletet.

Leszögeznünk kívánjuk még, hogy a felülbélyegzési kötelezettség elmulasztása által az államkincstárt semminő károsodás nem érte. A részvénytársaságokat a törvénysekek mindaddig nem jegyezték be, amíg az eredeti nyugtával nem igazolják, hogy a részvénytőke után az 1,4 százalékos proporcionális adót szabályszerűen lefizették. Ugyanigy nem jegyezték be az alapítókezelést sem, ha a bejegyzési kérelemhez az illeték lefizetésére vonatkozó nyugta nem volt becsatolva. Ennek a törvényszakasznak a végrehajtásáról tehát tulajdonképpen a bíróságok gondoskodtak.

A kérdésre egyébként, az úgy nagy horderejűre való tekintettel, közelebbről visszatérünk.

Dr. Tataru Coriolan királyi helytartó Szilágy, és Szatmár megyékben

Szatmár. Saját tud. Dr. Tataru Coriolan, Szamos-tartomány királyi helytartója szerdán és csütörtökön bejárta az északi megyéket. Szerdán Hodor Tiberiu volt képviselő, Filip és dr. Marina helytartósági osztályfőnökök kíséretében Zilahot látogatta meg, ahonnan gépkocsival átutazott Nagykárolyba. Itt Nadolu Toma ezredes, polgármester fogadta a királyi helytartót, aki részletes tájékoztatást kért a város ügyeiről. Dr. Tataru Coriolan elismeréssel tapasztalta, hogy a város vezetését sok igyekezettel, lelkiismeretesen látják el.

Csütörtökön Szatmáron tartott vizsgálatot a királyi helytartó. A megyeháza ügyvezetésének felülvizsgálása után a városházát látogatta meg. Itt kihallgatáson fogadott egy hadiárvéd, aki elbeszélte, hogy két vezetett személyiség egyenletlenkedése következtében elbocsátották a város szolgálatából. A királyi helytartó nemcsak azt rendelte el, hogy igazságtalanul elbocsátott fiatalembert vegyék vissza, hanem azt a saját pénzéből kétszáz leiel is megajándékozta.

Délután dr. Tataru Coriolan királyi helytartó gépkocsival Szinerváraljára, onnan pedig Nagybanjára utazott.

Félévvel meghosszabbítják a behívott katonák lakbérszerződését

Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszter rendkívül fontos rendeletet terjesztett elő. Öfelsége II. Károly királyhoz aláírás végett. A rendelet a városi lakásokra vonatkozik és a lakbérleti szerződéseket 6 hónappal hosszabbítja meg azon bérlők javára, akik aktív, vagy tartalékos katonák és más városba voltak bevonulva, úgyhogy emiatt nem bérelhettek új lakást. A törvény vonatkozik a tisztekre, altisztekre és a legénységi állományokra, akik katonai okokból kifolyólag március 23. és április 23-a között nem tartózkodhattak állandó lakhelyükön. A rendeletet törvény vonatkozik azon bérlőkre is, akik a fent jelzett katonai személyek által elfoglalt lakásokat bérelték ki és most a jelen rendeletet törvény folytán nem költözhetnek be az azok által elfoglalt lakásokba. Ami pedig a házbér nem fizetése miatt indított pereket illeti, a bíróságok fizetési terminust adhatnak azon bérlőknek, akik a katonai szolgálat miatt nem fizettek, még abban az esetben is, ha a szerződés rendelkezései másképpen szólnának. A fizetési határidő azonban nem haladhatja túl a szerződések meghosszabbítására vonatkozó időt.

A munkásság a magyar nyelvhasználat engedélyezését kérte a királyi helytartóságon

Kolozsvárról jelentik: A napokban kolozsvári munkásküldöttség kereste fel Tataru Coriolan dr.-t, Szamos-tartomány királyi helytartóját. A küldöttség tagjai: Lucian Alexandru dr. ügyvéd, Pálffy Tibor, ifj. Jordáky Lajos és Muresanu Alexandru azt a kérelmet terjesztették elő, hogy tegye lehetővé a május 1-iki hagyományos munkásünnepnek minél szélesebbkörű megünneplését. A királyi helytartó ígéretet tett, hogy intézkedni fog, hogy Szamos-tartomány területén a hatóságok mindenütt engedélyezzék a munkás-ünnepségeket.

A küldöttség ezután a magyar nyelvhasználat kérdéséte tezte szót. Kérte annak olyan értelmű rendezését, hogy az államnyelvet tökéletesen nem beszélő magyar munkás, saját anyanyelvén értekezhessen a hatóságokkal. Tataru dr. közölte a küldöttséggel, hogy a nyelvhasználat ügyét most szabályozzák a kisebbségi statutum keretében és a kérdésben a kormányzat megnyugtató megoldást talál.

A PATRICIUS HÁZTÓL

— A VATIKÁNI TRÓNIG

XII. Pius pápa élettörténete

Irta: Msgr. Enrico Pucci

— Hatodik közlemény —

Hivatalos kiküldetésben Buenos-Ayresben, Rio de Janeiroban, Lourdesban, Lisieuxben és Budapesten

Pacelli ebben az új, magas megbízatásában továbbfolytatta azt a nagyértékű munkásságát, amely már addig is a konkordátumok egész sorát hozta létre. Egyik legjelentősebb munkája a „Reconciliazione” nevű egyezmény, amely végleg kiküszöböli azokat az ellentéteket és félreértéseket, amelyek a Szentszék és az olasz kormány között állottak fenn a már fennálló konkordátum egyes cikkelyeinek alkalmazása tekintetében. A meg egyezés 1931 nyarán létre is jött s a következő év február 11-én, a lateráni szerződés aláírásának éppen harmadik évfordulóján Olaszország királya az Annunziata-rendjellel tüntette ki Pacelli bíborost.

Ez a legnagyobb kitüntetés, amit valaki Olaszországban elérhet s azt, aki megkapta, a „király unokatestvére” cím illeti meg. Igen kevesen díeskedhetnek ezzel a rendjellel, amellyel Pacellin kívül Mussolinit, Gasparri bíborost és Badoglio marsallt is kitüntették.

Másik kiváló teljesítménye az Ecuador köztársasággal kötött „modus vivendi”, amelyet 1937 júliusában írtak alá. Negyven esztendeje tartó áldatlan ellenségeskedésnek vetett véget ez a szerződés, amely végre megfelelő létfeltételeket biztosított a katolikus egyház számára a délamerikai kis latin köztársaságban.

Ezt két évvel megelőzően Pacelli Jugoszláviával is megegyezést hozott létre. Ez azonban — bár a konkordátumot az azóta elhunyt Sándor király maga is aláírta, nem került ratifikálásra az orthodox egyház rendkívül heves ellenzése miatt.

Mindazokban, amiket eddig elmondottam, Pacelli politikai tevékenységének csupán külső határait, eredményeit beszéltem. Az ő nehéz munkáinak teljes és részletes leírását a vatikáni államtitkárság titkos levéltára őrzi... s ez sohasem fog nyilvánosságra kerülni.

Bizonyára akdnak egyesek, akik azt hihetnék, hogy ezek a sebtében lediktált adatok és jegyzetek valakinek a „felhatalmazásából” kerülnek most napvilágra. Meg kell állapítanom, hogy tisztán csak a szívem sugallatát követem írásomban, azt a sugallatot, amelyet katolikus pápi és újságírói minőségemben érzek s írásmórt minden felelősség csak engem, magam terhel. Az írásra pusztán tárgyam és a körülmények pontos ismerete „hatalmazott fel”, amit évek hosszú során át folytatott tanulmányok és közvetlen tapasztalatok révén szerzem.

Pacelli bíboros államtitkári hivatalát csodálatos, mindaddig szokatlan rátermettséggel és biztonsággal látta el. Ezt természetesen a veleszületett tehetségén kívül főleg gyakorlati és hosszas külföldi kiküldetéseinek köszönhette.

Gasparri bíboros például, aki XV. Benedek egész uralkodása alatt s XI. Pius uralkodásának első nyolc esztendejében állt az államtitkári hivatal élén, az előbbi pápa alatt egyszer sem járt külföldön, a második alatt is csak kétszer. Első ízben pápai legátusnak utazott Loretoba, egy új Madonna-szobor felszentelésére, másodszer Monte Cassinoban ő mondotta az ünnepi misét az ottani híres apátság alapításának százéves évfordulóján. Mindkét útja egynapos út volt s néhány száz kilométert kellett csupán utaznia.

Pacelli bíborost azonban XI. Pius mindannyiszor távoli helyekre küldötte ki s olykor heteken és hónapokon át távol kellett lennie Rómától. Az első alkalommal pápai legátusi minőségben az 1934 októberében lezajlott buenosayresi nemzetközi Eucharisztikus kongresszuson vett részt. Utja valóságos diadalmenet volt s őszinte telkesedéssel és

szeretettel üdvözölték nemcsak Argentina fővárosában, hanem Uruguayban és Braziliában is.

Ebben az utóbbi délamerikai országban ünnepélyesen meghívták a szenátus díszülésére, amit kizárólag az ő tiszteletére tartottak. Pacelli bíboros osztatlan hámulatot keltett mindenki iránt kedves és lekötő modorával és magatartásával, tapintatos viselkedésével és pompás ékességével. Szívesen szóba állt az utcán és nyilvános helyeken is bárkivel s ezzel a gesztusával végleg megnyerte az emberek lelkét és szeretetét.

Buenos Ayresben például egyszer az egyik piszkos külvárosba is ellátogatott, ahol különben a többnyire kommunista érzelmű munkások és napszámók laknak. Itt aztán, a legnépesebb utcán kiszállt a kocsijából s két vagy három kísérelével együtt gyalog folytatta tovább a sétáját. Pár perc elteltével egész sereg asszony és gyermek vette körül s közelébe furakodva térdenállva csókolgatták a bíboros gyűrűjét. Csakhamar megjelentek köztük a férfiak is: munkások, napszámók, zsákhordók, házalók s a szó szoros értelmében egymást tiporták azért, hogy a közelébe férközzenek, ellessék egy szavát, egy mosolyát, megilleshessék a ruháját s fogadhasák az áldását.

Láttam néhány fényképet, amelyen a montevideói járőrelők és gyerekek valóságos megestromolják az utcán a kocsiját. Ott ugrálnak a felhágó deszkán, sárhányon, ütöközön s kitárt karokkal, teletorokkal üdvözlik, éljenzik a kocsi belsejében ülő nyugodt, szelíd főpapot, akit már a hírből megszerettek.

Buenos Ayresből Rio de Janeiroba utazva, Pacelli éppoly könnyedén váltotta át egyik nyelvet a másikra, mint amily könnyűséggel bele tudja magát találni minden megváltozott helyzetbe. Az argentiniai spanyol után oly simán siklott át a brazilai portugál idiomába, mint amilyen simán és lágyan vált a jó kocsi sebességváltója. Montevideóban ugyanis, mielőtt hajóra szállt, egy jezsuita portugál nyelvtanárt szerződtetett, úgyhogy mire elérte Rio de Janeirot, tökéletesen begyakorolta magát a portugál nyelvre is, amit meglehetősen ritkán volt alkalma beszélni.

Utazás az Egyesült Államokban

XII. Pius az első pápa, aki valaha látogatást tett az Egyesült Államokban.

Amikor IX. Pius 1846-ban pápává választották, nagy jelentőséget tulajdonított annak, hogy már „megjárta Amerikát”... Pedig csak Chileben járt, mint az ottani apostoli delegáció titkárja.

Ma Szent Péter trónján olyan pápa ül, aki szelídében-hosszában bejárta és megismerte az Újvilágot.

1936-ban az azóta elhunyt Genevieve Brady hercegnő meghívta Pacelli bíboros államtitkárát, látogatni meg odaát a hazájában. Pacelli meg is kapta erre az engedélyt XI. Piustól, aki csak örült, hogy kedvelt bíborosa számára újabb alkalom nyílik az amerikai élet közvetlen megfigyelésére.

Az év októberében Pacelli át is hajózott az Atlanti óceán túlsó partjára a „Conte di Savoia” fedélzetén s csak közel egy hónapi ott-tartózkodás és munkálkodás után tért onnan vissza november 9-én.

Ezt a fontos útját egyébként a körülmények még jelentősebbé tették. Pacelli odaérkezésekor éppen az elnökválasztás hullámai zajlot-

Igy aztán, amikor Rioban a szenátus díszülésén felszóllalt, a jelenlevők akár megesküdtek volna rá, hogy gyermekkorá óta portugálok között élt.

1935-ben másik rendkívüli kiküldetést kapott Pacelli. A pápa azzal bízta meg, hogy a Lourdesban három napos nagyszabású ünnepségekkel egybekapcsolt rendkívüli Szentév-bezárást végezze el. Ez volt az első eset Consalvi bíborosnak VII. Pius idejében történt ott-tartózkodása után, hogy egy bíboros államtitkár pápai legátusként Franciaországban megjelent. A francia kormány ünnepélyes, sőt meleg fogadtatásban részesítette s már a határra egy államminisztert küldött elébe.

Pacelli ez alkalommal nem látogatott el Párizsba, hanem egyenesen a kis pirénei városkába utazott, amely állandóan a zarándokok ezreivel van tele. A következő útján azonban Párizst is útbajtette, amikor pápai legátusként ment Lisieuxbe az új bazilikát felszentelni, amit az egész világ katolikusainak hozzájárulásával emeltek annak a szerény kis virágnak a tiszteletére, amely oly fontos szerepet játszott XI. Pius életében. Ez az esemény vallási szempontból megközelítette a lourdesi jubileumi Szentév bezárását, oly szerető hódolattal és tisztelettel csüngött az egész katolikus világ azon a kicsi apácán, akit XI. Pius előbb boldoggá, majd rövidesen szentté avatott.

Sok társadalmi és politikai szempontból ennek az utóbbi látogatásának még nagyobb volt a jelentősége, miután a pápa képviselőjének a francia fővárosban való megjelenése alkalmat nyújtott annak a becsülésnek és tiszteletnek tökéletes megnyilvánulására, amellyel Franciaország vezető-egyénségei az elnöktől lefelé a katolikus egyház részére adóztak.

Pacelli ugyanabban a tereben mondott szentmisét, amelyben a kisdéd Jézusról nevezett kis Szent Teréz adta vissza lelkét a Teremtőnek. A misét egyedül végezte s ez a rövid egyedüllét mindvégig nagy lelki élménye maradt Pacellinek.

Pacelli bíboros legutolsó kiküldetése Budapestre történt a XXXIV. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus alkalmából.

tak, ami természetesen a legnagyobb óvatosságra és tartózkodásra intette a bíborost.

Gondosan elkerült tehát minden érintkezést a politikai körökkel és a szereplő államférfiakkal mindaddig, amíg a választás meg nem történt és az általa hullámszabásba hozott kedélyek újra le nem esondesedtek. Egyelőre csupán arra szorítkozott, hogy az egyházi főhatóságokkal tartsa fenn a kapcsolatot, akik különben egymással versengve igyekeztek lefoglalni a híres bíborokot.

Amikor aztán Rooseveltet újra megválasztották, Pacelli bíboros boldogan fogadta a szereplő politikusok tiszteletlátogatásait s ő maga is szívesen fogadta a részükről történt meghívásokat. Egy ízben együtt ebédelt Roosevelttel a Hyde Parkban s ilyenformán az elnök az első ember odaát az Egyesült Államokban, aki elmondhatja, hogy személyes ismeretségben áll egy pápával.

Roosevelt meg is mutatta, mily nagyra becsüli XII. Pius személyét, amikor különleges delegációt küldött a koronázására. Ennek a küldöttségnek Joseph P. Kennedy, a londoni amerikai követ állott az élén.

Pacelli amerikai tartózkodása alatt ellátoga-

tott Bostonba, Newhavenbe, Hartfordba, Philadelphiába, Washingtonba és Newyorkba is.

Newyorkban a katolikus egyetemen oly impozáns és ünnepélyes fogadtatásban részesítették, amilyenben ott még senki másnak nem volt része. Az ünnepélyes fogadásban nemcsak az apostoli delegátus, hanem az Egyesült Államoknak úgyszólván egész katolikus hierarchiája részt vett.

A tudományos intézmények és egyetemek általában a legnagyobb megtiszteltetésben részesítették, valóságos elárasztották tiszteletbeli doktori címekkel, így a georgetowni egyetem, a Notre Dame, a Fordham, a st.-louis-i egyetem . . . hogy csak néhányat említsünk.

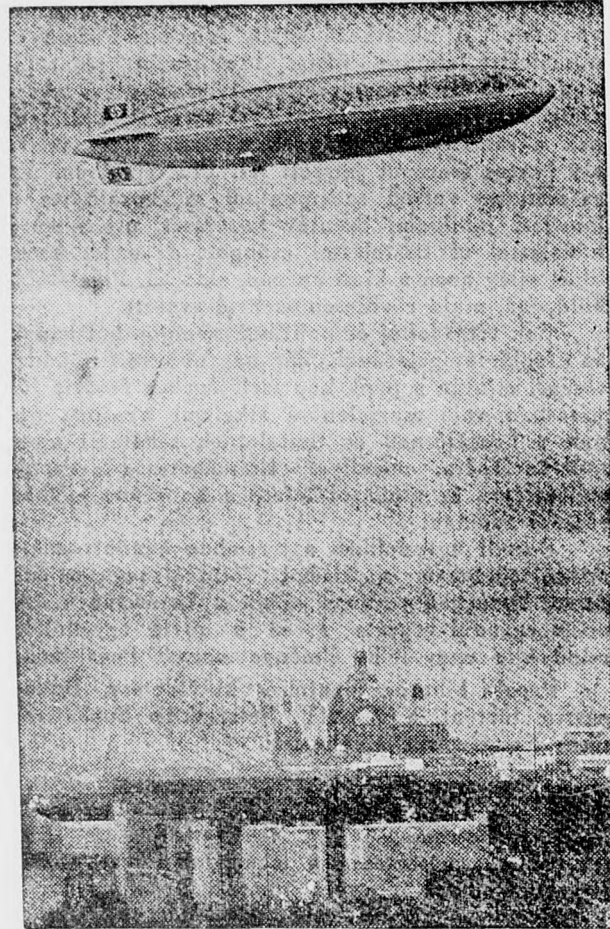
(Vége következik.)

Érdekes újítások az új Zeppelin-léghajón

Százharmincöt kilométer hosszú drótot építettek az új Zeppelinbe

Berlin. (V. V.) Az új Zeppelin, amelyet „LZ 130”-nak neveznek, a múlt hetekben befejezte kísérleti utazásait. Az eredmény minden tekintetben kielégítő. A „Hindenburg” léghajó amerikai katasztrófája után voltak emberek, akiknek bizalma a léghajózás jövőjében megingott. A német műszaki világ nem elégedett meg azzal, hogy egy sajnálatos eseményt egyszerűen tudomásul vegyen, azonnal hozzáfogott a katasztrófa okainak kiderítéséhez, amennyire sikerült megállapította a régi léghajó hiányait és rendületlen hittel az új Zeppelin megépítéséhez fogott, amelyet ma a biztonság szempontjából kiválóan minősít. Az bizonyos, hogy a Lakehursti katasztrófából sokat tanultak és az új léghajó megépítésénél minden körülményt figyelembe vettek, ami esetleg a léghajózás hátrányára lenne.

Az „LZ 130” nevű Zeppelin külső alakjában teljesen hasonlít az „LZ 129” léghajóhoz, de mű-

A legújabb Zeppelin-léghajó — Berlin fölött.

szaki szempontból igen sokat javítottak a szerkezetén és ennél elsősorban tökéletesítették azokat a berendezéseket, amelyek a léghajó biztonságát vannak hivatva szolgálni. Így például az „LZ 130” a leszálláskor nem fog többé gázt kibocsátani, ami a kikötés pillanatában mindig azzal a veszéllyel járt, hogy a gáz külső és előre nem látható okuknál fogva meggyulljon.

A jelenlegi típusnak hajtógépeit úgy szerkesztették, hogy az eddig repülés közben fejlődő, kipuffogó gázokat felfogják, lekötik, vagyis cseppfolyósítják és ezáltal a cseppfolyós anyag képezi a léghajó természetes terhelékét, amelyet bármikor csökkenteni vagy növelni képes.

A léghajónak ezáltal nagyobb lesz a kiegyensúlyozása, mert abban a mérvben, amint az üzem-

anyag a fogyasztás által csökken, emelkedik a kipuffogás által keletkezett cseppfolyós termék, az egyik oldalon súlyvesztesség, de a másikon súlyemelkedés keletkezik, eredménye az egyensúly változatlansága. Ez az újdonság természetesen megkívánta, hogy ezentúl a gondola építésénél megfelelően változtassanak. Az „LZ 130”-nál láthatjuk, hogy a légesavarokat nem a gondola végén, hanem elején szerelték fel, másszóval a légesavar nem nyomja a léghajót, hanem maga után húzza.

Az új léghajó belső berendezése.

Megváltozott a léghajó belső berendezése. A bejárat a lépcsővel együtt a léghajó közepén van elhelyezve és innen az utas közvetlenül a lakosztályokhoz és a fülkéhez jut. A léghajó 40 ágyat és fekvőhelyet nyújt az utasnak. A fülkék közül 8 luxusfülke két ágygal van ellátva, hideg és melegvízzel, fűtéssel és oldalaikon nagy kilátó ablakokat helyeztek el. A fülkék kényelmesek és nagyban hasonlítanak a nagy tengeri személyszállító hajók luxusfülkéihez. Dr. Eckener az első próbarepülések alkalmával azt mondta a bel- és külföldi újságíróknak, hogy az „LZ 130”-at egy „repülő luxusállodához” lehet hasonlítani.

Akinek alkalmá volt a léghajót megtekinteni, az tudja, hogy ez nem túlzás. Van ezenkívül egy közös olvasóterem, egy nagy társalgó és ebédlő, amelyet ennél a léghajónál a menetiránnyal keresztben építettek. Az ebédlő asztalai és székei durallumíniumból vannak, az olvasóterem két oldalán íróasztalokat látunk, az egész berendezés igen izléses és minden utas igényét kielégítheti. A nagy termék két oldalán ugyancsak nagy kilátóablakokat építettek az oldalfalakra, ahonnan a

legszebb kilátás nyílik a kontinensre vagy pedig a tengerre.

Ezek a helységek mind a léghajó bensejében vannak elhelyezve. A léghajó szerkezete a könyvnyűfémtraverzák és huzalok labirintusa, amelyek között csak a mérnök ismeri ki magát. A szerkezetet 5.5 millió szegecs tartja össze, míg a fémhuzalok és drótok összhossza eléri a 135 kilométert. A parancsnoki gondola a léghajó orra alatt van elhelyezve az összes készülékekkel, amelyek a léghajózáshoz, valamint a vezetéshez szükségesek. Innen a léghajó vezetője áttekintheti az egész léghajót. Ugyancsak itt vannak elhelyezve a kapcsolótáblák, amelyek segítségével szabályozza a gáz és terhelék fogyasztását.

Néhány műszaki adat érdekes felvilágosítást nyújt a léghajó teljesítmőképességéről. A mozga-

Eckener kapitány

tásra négy darab Daimler—Benz—Diesel-hajtógépet építettek be a gondolákba, ezek együttvéve 800—850 PS állandó erőt fejtenek ki, ami 135 óra-kilométeres csúcs, vagy 124 órakm. átlagsebességet biztosítanak. A léghajót 28.000 négyzetméter külső szövetburok fedi, ami elegendő lenne 9000 férfi felruházására, de az egész léghajóban felhasznált szövet mennyisége 57.000 négyzetméter. A léghajót 16 tartályban bezárt gáz hordja, mindegyik tartály lég- és gázmentes szövetből készült. Az új „LZ 130” léghajón 150 munkás dolgozott egy éven keresztül a kora reggeli óráktól kezdve késő estig, míg további 100 munkás az építőcsarnokban volt alkalmazva.

Reméljük és kívánjuk, hogy az új és hatalmas „LZ 130” minden tekintetben meg fog felelni a követelményeknek.

A felosztott temesvári Lloyd-társulat vagyonátadási ügye a bíróság előtt

A felszámolóbizottság nem hajlandó az átadásra

Temesvár. Saját tud. A minisztertanács tudvalevően felosztotta a temesvári Lloyd-Társulatot s vagyonát a kereskedelmi és ipari segélyalapnak utalta át azzal, hogy a kereskedelmi- és iparkamara kezelje azt. A kereskedelmi kamara megbízottal ezért meg is jelentek a Lloyd-Társulat felszámoló bizottságánál, amelynek tagjait már régebben a bíróság nevezte ki. Grofsorean Cornel dr., Dobosan Joan dr és Istifan Petru dr ügyvédek személyében.

A felszámolóbizottság azonban megtagadta a vagyon átadását azzal, hogy a bíróság nevezte ki s miután a bíróság a megbízatást még vissza nem vonta, annak tartozik felelősséggel. A kereskedelmi- és iparkamara erre a bírósághoz fordult és kérte a felszámolóbizottság megbízatásának visszavonását.

A csütörtökön megtartott tárgyaláson Petric dr kincstári ügyész utalt arra, hogy az április 7-én hozott minisztertanácsi határozattal a társulat vagyona végérvényesen a kereskedelmi kamara tulajdonába ment át, az átvételnek azonban újtában áll a felszámolóbizottság, amelyet a bíróság ideiglenesen nevezett ki. Ugyanis, amikor a társulat felosztását már régebben a bíróság is kimondotta volt, a bi-

zottságot kinevezte, hogy az kezelje a társulat vagyonát, amíg a Semmitőszék nem döntött ebben az ügyben.

Most azonban, a minisztertanács határozata folytán, a végleges döntés már megtörtént. A felszámolóbizottság nevében erre Dobosan dr és Grofsorean dr kijelentették, hogy az ügy nem olyan egyszerű. A minisztertanács határozata értelmében a kereskedelmi- és iparkamarának csak az aktívákat kell átvennie, mi történjék azonban a passzívakkal?

Amíg ezt a kérdést nem tisztázták s a bíróság által kinevezett bizottság a bíróságnak be nem terjesztette számadásait az aktívákról és passzívákról, nem lehet szó a vagyon átadásáról, sem a bizottság távozásáról. A törvényszék ezután kimondotta, hogy hétfőn hozza meg ebben az ügyben a maga döntését.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: LEANY A PARTON.
CORSÓ: EMBERI BESTIAK.
APOLLÓ: DRÁMA SANGHAIBAN.

Utasítások az ingatlan-könyv vezetésére

Belügyminiszterium. — Rendőrség, állambiztonság és csendőrség államtitkársága.

HIRDETMÉNY

1939 április 15.

Az 1939 február 1-én megjelent 26-ik és az 1939 február 15-én megjelent 38-ik számú Hivatalos Lapban közzétett, a bér-
lők személyazonosságának bejelentéséről szóló törvény és végrehajtási utasítás rendelkezéseinek megfelelően: **Az in-**
gatlantulajdonosok, a főbérleti és albérlet esetén az albérleti kötelezettségei a következők:

Az ingatlantulajdonosok, akár egyedül laknak az egész ingatlanban, akár bérbe adták azt, kötelesek kitölteni az ingatlan könyvet. Az ingatlan könyv 40 lejért kapható minden dohánytőzsdében.

Minden ingatlanra nézve a tulajdonos az ingatlan-könyvet három példányban állítja ki Bucuresti fővárosban és két példányban a többi városokban. Ezeket letétbe helyezi az illetékes rendőrkomiszáriátusnál, amelyhez tartozik. A komiszáriátus (kerületi kapitányság) miután igazolja, hogy az ingatlan-könyvet pontosan, olvashatóan állították ki, számmal és dátummal ellátva, láttamoz egy példányt, amelyet átad a tulajdonosnak. A tulajdonos köteles megőrizni az ingatlan-könyvet és azt a hatóság rendelkezésére tartani.

A határidő, amelyen belül az ingatlan-könyvet a komiszáriátusnál be kell nyújtani, 30 nap, 1939 április 23-tól kezdődőleg. Az ingatlan-könyvnek négy űrlapja van (formular): 1, 2, 3 és 4, számú törzslap (Fisa) elnevezéssel.

Az 1-es számú törzslap

Az egész ingatlan lapja, függetlenül annak rendeltetésétől. Erre a lapra beírandók, de csak a tulajdonosok, megbízottjaik vagy igazgatóik által, mindazok, akik valamilyen helyiséget használnak az ingatlanban, függetlenül annak rendeltetésétől, akár tulajdonosok, akár bérleti, akár megúrtak. az űrlapon feltüntetett összes adatokkal együtt. Ezen a törzslapon kizárólag a családfelelős (a bérleti szerződés, vagy a tulajdonjogi okmány aláírója).

A 2-es számú törzslap

A lakosztály (a lakás) törzslapja. Lakás alatt értjük a lakhelyeket, a lakhely csak az ágy lehet. A 2-es számú törzslapon a „helyiségek rendeltetése” rovatba esetenként beírandó: lakás (apartament), garzon-lakás, üres szoba, butorozott szoba, garázs, raktár, gyár, műhely, bolt, iroda, lerakat, otthon, internátus, kórház, szanatórium, klinika, orvosi rendelő, fogorvosi rendelő, laktanya, színház, látványossági terem, kiállítás, hangverseny-terem, muzeum, stb. A 2-es számú törzslapot külön-külön minden családfelelős, vagy bármely más személy, aki bármilyen formában és cím alatt az ingatlan, vagy csak valamelyik helyiség egy részét használja, maga fogja kitölteni. A 2-es számú törzslapba beírandók az összes személyek az életkorra való tekintet nélkül, akik a családfelelősrel együtt laknak, valamint a családfelelősrel együtt az űrlap szerinti rubrikákban megjelölt adatokkal.

Az ugyanazon háztartáshoz tartozó gyermekek, vagy más családtagok, akik ideiglenesen nem laknak az ingatlanban (katonai szolgálattal teljesítettek, tanulmányaikat folytatják, internátusokban, otthonokban, kórházban, szanatóriumban, vagy uton vannak), beírandók a családi törzslapba és a „Megjegyzés” rovatban feltüntetendő tartózkodási helyük.

Azok a személyek, akik tulajdonosi, vagy bérleti minőségükben az ingatlanban valamilyen foglalkozást, vagy mesterséget űznek, de lakásuk más ingatlanban van, hasonlóképpen az ipari és kereskedelmi vállalatok iródiái, továbbá bármely gyár, műhely, raktár, stb. helyiségei, a 2-es számú törzslapon csak az illető vezető nevét írják be, utána pedig az összes alkalmazottakét, beleértve a szolgálkat, mindegyik mellett azzal a megjegyzéssel vezetik be, hogy „beírva az ... utca, ... szám alatti családi törzslapon.”

Azok, akik a vállalat helyiségében foglalnak el lakrészeket (ott van a lakásuk), kötelesek a 2-es számú törzslapot az űrlap összes rubrikáival együtt kitölteni.

Az állami intézmények, miniszteriumok, iskolák, laktanyák, kórházak, stb. a 2-es számú törzslapot az 1-es számú törzslap után töltik ki, az épület rendeltetésének, valamint az intézmény nevének és vezetője, vagy törvényes képviselője nevének feltüntetése mellett.

Abban az esetben, ha az intézmény helyiségében tisztek, altisztek, tisztviselők, orvosok, egészségügyi személyek, akik családot alkotnak, vagy külön laknak, mindegyik részére külön-külön kiállítandó egy 2-es számú törzslap, az űrlapon feltüntetett összes rovatok kitöltése mellett.

A kaszárnyákban lévő katonák nem írják be.

Az internátusokban és otthonokban lakó diákok és növendékek név szerint feltüntetendők az illetékes vezető által, az internátus vagy otthon ingatlan-könyvének 2-ik számú törzslapján,

mindegyik név mellett a következő megjegyzéssel: beírva a város ... utca ... szám ... családi törzslapjába, a falvakban lakóknál pedig a falu és a megye nevének feltüntetésével.

A 2-es számú törzslapot a helyiség főbérletje és a tulajdonos, vagy az ingatlan kezelője együtt írják alá és a benne foglalt adatok helyességéért egyaránt felelősek. A bérleti és albérleti kötelesek jelenlétüket közölni a tulajdonossal, annak rendelkezésére bocsátani és ugyanazon fedél alatt lakó összes személyek igazoló iratait a lapba beírt adatok ellenőrzése végett.

A 3-as számú törzslap

A költözések lapja. Ez kitöltendő mindannyiszor, valahányszor az ingatlan-könyv benyújtása után változások állnak be, akár az ingatlan helyzetében (1-es számú lap), akár egy-egy háztartás helyzetében, (2-es számú lap). Házeladás, vagy új bérlemény, elköltözés, házasság, születés, halálozás, adóptálás stb.)

A 3-as számú törzslap három példányban töltendő ki Bucurestiben és két példányban a többi városokban és az illetékes kerületi rendőrséghez nyújtandó be, amely egy számmal és dátummal láttamozott példányt visszaszolgáltató be nyújtónak.

A 3-as számú törzslap a dohánytőzsdékben kapható és ára 3 lei.

A 4-es számú törzslap

A változó lakosság bejelentési lapja. Bárki, aki akár egyetlen éjszakára, ingyen, vagy fizetés ellenében más városból, vagy akár helybeli személyeket vendégül lát, köteles a következő reggelen értesíteni arról az illetékes kerületi rendőrkapitányságot, a 4-es számú törzslap kitöltésével. (Apa, anya, gyermekek, unokák, sógorok, sógornők nem jelentendők be.)

Szállodások, fogadóok, azok, akik butorozott szobát havonta hetenként, vagy napokra adnak bérbe, a vendégeket két példányban kiállított és az összes feltüntetett rovatok kitöltésével ellátott 4-es számú törzslapon jelentik be a központi bejelentő hivatalhoz 1939 április 23-tól kezdve.

A 4-es számú törzslap a dohánytőzsdékben kapható és ára 3 lei.

Azok a rovat-kitöltések, amelyek nem férnek rá egyetlen 1-es, 2-es, 3-as, vagy 4-es számú törzslapra, folytatódólagosan egy hasonló törzslapra vezetendő rá. Idegen papír beillesztése tilos.

Az ingatlanok házfelügyelői és portásai (ház-mesterei), tekintet nélkül az ingatlan rendeltetésére (magánház, állami intézmény, magánvállalat, kereskedelmi, vagy iparvállalat, szőlőda, stb.) nem alkalmazhatók, ha nem rendelkeznek egy foglalkozás üzemi, vagy táblászkát, amit Bucurestiben a központi bejelentő hivatal, a többi városokban a rendőrség vezetője állít ki.

Azokban az épületekben, ahol több, mint három lakás van, a tulajdonosok kötelesek minden lakást megszámozni és egy táblácskát látható módon kifüggeszteni a lakás bejáratánál, a következő felirattal: ... számú ... lakrész (apartment No.)

Lakrész alatt bármilyen lakás értendő. A többi, mint három lakásos épületekben a tulajdonosok kötelesek az épület bejáratánál az ingatlan könyv 1-es számú törzslapján feltüntetett bérleti névsorát kifüggeszteni. Hasonlóképpen a tulajdonosok a portás szobájában vagy ennek hiányában a lakásokat feltüntetett táblázat mellett, az egész ingatlan közös szolgálati személyzetének névsorát, valamint az ingatlanban lévő összes szolgák névsorát is ki kell, hogy függeszték, feltüntetve mindegyiknek neve mellett a fővárosi rendőrség által kiállított szolgálati könyvecské számát.

Az ingatlan-könyvben lévő összes törzslapokat, amennyire csak lehet, olvashatóan kell írni, különösen a tulajdon-neveket, nehogy félreértések történjenek.

Azok, akik nem tudnak írni, megbízhatnak egy írni tudót, aki kitölti az illető törzslapját és az adatok helyességének igazolásul maga is aláírja, feltüntetve lakását.

A törzslap tulajdonosának felelősségén kívül, a valóságban meg nem felelő beírásokért az is felelős, aki azt kitöltötte.

A „foglalkozás”, „tiszttség”, „mesterség”, vagy „helyzet” (Situation) rovatába részletesen feltüntetendő a foglalkozás, amit folytat. Nem írható be egyszerűen: kereskedő, iparos, tisztviselő, szabadfoglalkozású, stb., hanem pontosan feltüntetendő, hogy kézműves kereskedő, cipő, szövő, kalap, férfi-divat, női divatú kereskedő, stb., azután csokoládégyáros, szikviz, textil, gyarlya, fémárú, szövő, harsánygyáros, stb., azután orvos, mérnök, ügyvéd, csizmadia, felsőrész készítő, szatyor, asztalos, banktisztviselő, állami tisztviselő, katonai rangfokozat, stb.

Nem írható be szabadfoglalkozás (magánzó), és abban az esetben, ha nincsen foglalkozása, feltüntetendő, hogy miből él.

Azok, akiket a szülők tartanak el, így írják be. Azok, akiknek nincsen semmiféle foglalkozásuk, vagy egzisztenciájuk, munkanélkülieknek írják be.

Az erkölcsrendészeti ügyosztálynál nyilvántartott nők, prostituáltként tüntetendők fel.

Büntetések

100 ezer leitől kétfélmillió leig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők azok a háztulajdonosok és főbérleti, akik nem töltik ki az ingatlan könyv 1-es, 2-es, 3-as és 4-es számú törzslapját és akikről kiderül, hogy olyan lakójuk volt, vagy van, akit közrendbe ütköző cselekmények miatt köröz a büntető bíróság, vagy akit ugyanilyen cselekmény miatt elítéltek távollétében.

Abban az esetben, ha bebizonyosodik, hogy csak egyszerű elnézés miatt nem töltötték ki a törzslapokat, a lakók pedig, akik a tulajdonosnál, vagy főbérletnél laknak, vagy laktak, nem esnek

az előző bekezdés előírásai alá, a bírság 3 ezer leitől 10 ezer leig terjed.

A bírságot a pénzügyi közegek hajtják végre az elítélt minden ingó, vagy ingatlan vagyonára.

Fizetési képtelenség vagy az egész bírság behajtásának lehetetlen volta esetén a pénzügyi közegek jegyzőkönyvet vesznek fel, amit az illetékes törvényszék ügyészségéhez küldenek el, a kifizetetlen bírságnak fogházzá való átválttatása céljából.

GABRIEL MARINESCU tábornok, miniszteri államtitkár.

RADIO

VASÁRNAP, ÁPRILIS 23.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55 Istentisztelet közvetítése. Majd: Egyházi felolvasás és egyházi zene lemezek. 12 A Sibiceanu-zenekar hangversenyének közvetítése. A hangverseny után körülbelül 13 Hírek adása. 13.25 Gramofonlemez közvetítése. 14 Hírek. 14.30 Táncczene. 15.20 Mezőgazdasági szakelőadás. 18 Thomas: Táncczene. 19 Időszzerű anyagok. 19.15 Gramofonlemez műsor közvetítése. Majd a gramofonműsor szünetében: Hírek. Utána körülbelül 20 A Gramofonlemez műsor folytatása. 20.40 Grozavca Sandor román dalokat énekel. 21 Flondor: Szent György éjszakája, opera közvetítése. 22 Hírek. 22.15 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. Majd: a rádiózenekar hangversenye után körülbelül 23 Hírek. 23.15—24 Gramofonlemez. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 9 Hanglemezek. 9.45 Hírek. 11 Egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi plébánia-templomból. A szentbeszédet dr. Kúhár Főris, Szent Benedekrendi házfőnök mondja. 12.15 Evangélikus istentisztelet. Prédikál: Scholz László. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Operaházi zene. 14.05 Uzsoki báró Szurmay Sándor ny. gyakorlati tábornok üdvözlése. Majd: Hírek. 15. Lemezek. 16 Gazdáknek. 16.45 Cigányzene. 17 A győri és mosoni Törvényhatósági Daloskerületének dalosünnep. 18.10 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.20 „Modern népvándorlások”. Előadás. 18.50 Ujpest—Ferencváros labdarúgó mérkőzés. 19.45 Matyózenekar. 20.45 Magyartárgyú versek. 21.10 Részletek magyar szerzők operettjeiből. 22.40 Hírek. 23 Kézongorás műsor. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Cigányzene. 1.05 Hírek.

HÉTFŐ, ÁPRILIS 24.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Gramofonlemez. 19 Időszzerű anyag. 19.15 Szórakoztató zene. 20 Felolvasás. 21 Kempf zongora, Kuhlenskampf hegedű, Schmitt-Walter énekeslemezei. 22 Hírek. 22.15 Táncczene. 23 Hírek. 23.15 Vendéglői zene. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Énekszámok. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemezek. 15.30 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Cigányzene. 19.15 Csövegés. 19.45 Az 1. honvédegyalozesred zenekara. 20.10 „Szép magyarság”. 20.50 Klasszikus előadói est. 21.30 A rádió szalonzenekara. 22.40 Hírek. 23 Zenés részletek a „Szerelmek” c. film-ből. 23 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Cigányzene. 1.05 Hírek.

XII-ik PIUS pápa Öszentsége

magasztos, lélekemelő beszédei, amelyeket pápai legatusi minőségében az az eucharisztikus világkongresszuson elmondott, valamint a róla és magáról a kongresszusról készült több száz gyönyörű mélynyomatu fénykép emelik az

EUCHARISZTIKUS EMLÉKALBUM

értékét, mely nemrég került Romániában forgalomba és amely megrendelhető az

ECCLESIA könyvkereskedésben

Nagyvárad, Str. Regele Carol II. No. 1 A díszes kiállítású album ára 420 lei, plus 30 lei portó.

A nagy érdeklődésre való tekintettel még ma adja fel megrendelését.

KEDD, ÁPRILIS 25.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Műszaki üzenetek. 18.15 Gramofonlemez közvetítése. 19 Időszzerű anyag. 19.15 Gramofonlemez. 20 Felolvasás. 20.15 Nicolai: „A windsori vig nök, részletek gramofonlemezek. 20.40 Felolvasás. 21 Szimfonikus zene. 22 Hírek. 22.15 Shakespeare jelenetek. 23 Hírek. 23.15 Berlioz: Romeo és Julia részletek gramofonlemezek. Majd: Híreknek közvetítése német és francia nyelveken. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Balalajka. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.30 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.10 Asszonyoknak. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Előadás a Budapesti Nemzetközi Vásárról. 18.25 Országos Postászenekar. 19.10 „Szép magyarság”. 19.50 „Kemenesalja”. Tájrész. 20.20 Magyar nóták. 21.35 „Szent Veronika kendője”. Szimf. 22.40 Hírek. 23 Hegedűszámok. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Jazz. 1.05 Hírek.

SZERDA, ÁPRILIS 26.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Operanyitány gramofonlemezek. 19 Időszzerű anyagok. 19.17 Madrigálkar. 19.35 Brahms: Hegedű és zongoraszonáta. 20 Felolvasás. 20.15 Jazz-zene. 21 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22 Hírek. 22.15 Moscopol énekes hangversenyének közvetítése. 22.40 Román tánclemezek. 23 Hírek. 23.15 Vendéglői zene. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Hanglemezek. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 A 2. honvédegyalozesred zenekara. 15.30 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Énekel a Nyiregyházi Református Tanítónőképző Intézet énekkara. 18.50 „Egy elfelejtett nemzet újjászületése”. Előadás. 19.20 Cigányzene. 20.10 „Szép magyarság”. 20.30 Látogatás a Hangya Szövetkezet budafoki borpincészetében. 21.10 Budapesti Hangverseny Zenekar. 23.15 Cigányzene. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 A rádió szalonzenekara.

CSÜTÖRTÖK, ÁPRILIS 27.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Gyermekóra. 19 Időszzerű anyag. 19.17 Északi zene gramofonlemezek. 20.05 Felolvasás. 20.20 A Motzoi zenekar hangversenyének közvetítése. 21 Felolvasás. 21.15 A Szimfonikus zenekar hangversenyének közvetítése Müller Mária énekesnő közreműködésével. A szünetben: Hírek. 23 Hírek. 23.15 Gramofonlemez adása. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12 A Debreceni Kollégium négyszázéves jubileumi ünnepségei. 13.30 Hírek. 14 Beszékart-zenekar. 14.20 Pontos időjelzés. 15.30 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Háztartási tanácsadó. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Iszlói képek. 19 Szép magyarság. 19.05 A rádió szalonzenekara. 19.25 Küllügyi negyedóra. 20 A kereskedelmi miniszter előadása. 20.15 Gazdáknek. 20.30 Két egyfelvonásos. 21.05 A Debreceni Kollégiumi Kántus kétszázéves fennállása alkalmából rendezett hangverseny. 22.14 Táncclemezek. 22.40 Hírek. 23 Zongorahármas. 23.50 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek.

PÉNTEK, ÁPRILIS 28.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonle-

mezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Katonazene közvetítése. 19 Felolvasás. 19.15 Donizetti gramofonlemez közvetítése. 19.55 Felolvasás. 20.15 Orgonalemez. 20.35 Közvetítés az Operaházból. A szünetekben német és francia nyelveken. Utána: Felolvasás.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.10 Seta a Budapesti Nemzetközi Vásáron. 13.40 Hírek. 14 Cigányzene. 14.20 Pontos időjelzés. 15.30 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 16.45 Közvetítés a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 18.10 Jazz. 19.30 Szép magyarság. 19.05 A világiáró Hopp Ferenc és muzeuma. 19.35 Zongorasámok. 19.55 „A rádió és a háború”. Felolvasás. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése: „A nagyidai cigányok”. 21.25 Sport. 22.40 Hírek. 23.35 Időjárásjelentés. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 Cigányzene. 1.05 Hírek.

SZOMBAT, ÁPRILIS 29.

Bucuresti. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17 Cserkészóra. 18.15 A munka és öröm szervezet órája. 19 Felolvasás gramofonlemezekkel. 20.05 Felolvasás. 20.20 Gramofonlemez adása. 21 Üzenetek. 21.15 Schumann: Paradies und Pery oratorium közvetítése. A szünetben: Hírek. 23 Gramofonlemez. Majd: Híreknek közvetítése külföldre német és francia nyelveken. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 11 Hírek. 11.15 Beszélgetés növényeink eredetéről. 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Harangszó. 13.10 A Szegedi Tanárképző Főiskola Kamarakórusa. 13.45 Hírek. 14 Hanglemezek. 14.25 Pontos időjelzés. 15.30 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 16.45 Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 17.10 Közvetítés a Keleti pályaudvarról. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10 Műszaki tanácsadó. 18.40 Magyar nóták. 19.35 „A lügmérgzés”. Előadás. 20 Álástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 20.30 Szép magyarság. 21.10 Vidám rádió-est. 22.40 Hírek. 23 A Neo-Bechstein zongora bemutatása. 23.40 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24 A rádió szalonzenekara. 1.05 Hírek.

Aróhiedetése

Advertisement for 'Aróhiedetése' services. It lists various services like 'Lakás' (apartment), 'Adás-vétel' (buy-sell), 'Kiadó' (rental), 'Keresek' (looking for), 'Allást nyec' (looking for a house), 'Allást kezes' (looking for a house with agent), and 'Fogtechnikus' (dentist). Each service includes details about location and contact information.

LEGUJABB

Gafencu külügyminiszter Brüsszelbe érkezett

A német sajtó előtt megelégedetten nyilatkozott berlini tárgyalásairól. Anglia széleskörű gazdasági egyezmény kötésére törekszik Romániával

Brüsszelből jelentik: Gafencu külügyminiszter Brüsszelbe érkezett. Az állomáson a brüsszeli román követ és a belga külügyminiszter megbízottja fogadta. Esseni jelentés szerint Gafencu röviddel elutazása előtt nyilatkozott az *Essener National Zeitung* munkatársának. A külügyminiszter megelégedését fejezte ki a berlini román-német megbeszélések eredménye felett, kijelentette, hogy mindkét részről messzemenő egyetértés tapasztalható és annak a reményének adott kifejezést, hogy berlini tárgyalásai használnak majd a német-román viszonyoknak. Olyan mozgalmas időkben — mondotta, — mint ma, semmi sem szükségesebb, minthogy a felelős államférfiak nyílt megbeszélés keretében juttassák kifejezésre nézeteiket. Kifejtette a külügyminiszter, hogy a nemrég megkötött gazdasági egyezmény kimélyíti a német-román kapcsolatokat és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a ber-

lini tárgyalások előmozdították a Berlin és Bucuresti közötti bizalmas együttműködést.

Anglia és Németország délkelet-európai törekvései

Londonból jelentik: Az angol kormány első közgazdasági tanácsadója Bucuresti felé utaztában Brüsszelbe érkezett, ahol találkozik Gafencu külügyminiszterrel.

Párizsból jelentik: Itteni értesülés szerint Gafencu Londonban gazdasági egyezményt köt, amely ugyanolyan jogokat ad a román gazdasági kitermelés terén Angliának, mint amilyeneket Németország kapott. A német diplomáciai tevékenység arra irányul, hogy az orosz beavatkozást elkerülje és kelet felé biztosítsa magát. Ezért semlegesíteni akarja Romániát és Lengyelországot. E körökben azt is tudni vélik, hogy Németország Romániának harminc évre szóló kezességet ajánlott és Lengyelország felé is engedékenyebb magatartást tanúsít.

A külügyminiszter londoni látogatásának munkaterve Az angol királyi pár reggelit ad tiszteletére

Londonból jelentik: Az angol fővárosból érkezett jelentések szerint Gafencu külügyminiszter, aki esütörtökön este utazott el Berlinből, vasárnap délelőtt érkezik Londonba. Az eddigiek szerint a román külügyminiszter hétfőn délelőtt Halifax külügyminiszterrel folytat megbeszélést. Hétfőn este az angol külügyminiszter estebédet ad Gafencu tiszteletére. Valószínű, hogy még a hétfői

nap folyamán Chamberlain angol miniszterelnökkel is találkozik. Kedden a külügyi hivatalban vesz részt politikai megbeszéléseken. Ugyancsak kedden az angol királyi pár a Buckingham-palotában reggelit ad Gafencu külügyminiszter tiszteletére.

Szerdán Gafencu megtekinti a brit léghaderőt, majd elutazik Párizsba.

Jugoszlávia külpolitikája gyökeres megváltoztatásával a tengelyhatalmak mellé áll

Megnemtámadási szerződés készül Jugoszlávia és Magyarország között. Ciano olasz külügyminiszter nyilatkozata Belgrád és Róma meghívó viszonyáról

Londonból jelentik: Az angol lapok mint nagy középeurópai szenzációról számolnak be arról, hogy Magyarország és Jugoszlávia között rövidesen meggyezés jön létre. Az erről szóló lapudósítások megírják, hogy a magyar-jugoszláv megegyezésnek — bár a két állam közötti viszony az utóbbi években javult — komoly akadályai voltak. Mióta azonban Magyarország részéről kijelentették, hogy Romániahatárai tiszteletben tartja, nincs többé akadály annak, hogy Jugoszlávia is megállapodjék Magyarországgal. A „Daily Telegraph” értesülése szerint Magyarország és Jugoszlávia rövidesen megnemtámadási szerződést köt egymással. Jugoszlávia a feltételek szerint elhagyja a Népszövetséget és csatlakozik a kommunista-ellenes egyezményhez. — A feltételek között van az is, hogy Jugoszlávia nagyobb, engedményeket tesz Magyarországnak. — Állítólag Jugoszlávia mindhárom feltételt elfogadta. Ez a lépés Jugoszlávia részéről az olaszok Albániába való bevonulásának eredménye és ez tette Belgrád számára sürgős szükségé, hogy rendezze Magyarországgal való viszonyát a jószomszédság alapján és megoldjon egy régen függőben levő kérdést.

Londonban úgy tudják, hogy a megállapodás Jugoszláviának a tengelyhatalmakhoz való határozott csatlakozását jelenti.

Ciano nagy, elentőségű nyilatkozata egy belgrádi lapban

Belgrádból jelentik: Ciano olasz külügyminiszter Rómában beszélgetést folytatott a „Politika” című belgrádi lap főszerkesztőjével. A főszerkesztő első megjegyzése az volt, hogy bizonyos jugoszláv körökben a legutóbbi albániai eseményeket bizalmatlansággal tekintik és fölmerült az a félelem, hogy ezek az események árthatnak az Olaszország és Jugoszlávia közötti baráti

együttműködés politikájának.

Ciano erre a következőket válaszolta: — Az az eljárás, amelyet Olaszország Zog király mesterkedései miatt Albániában kénytelen volt végrehajtani, nem szabad, hogy a legesekélyebb mértékben is aggassa a jugoszláv közvéleményt. Attól a pillanattól kezdve, amikor Zog kétértelmű magatartása Olaszország iránt bizo-

nyossá vált, szükségesnek mutatkozott ez az eljárás. A legutóbbi válság alatt állandó volt az érintkezés Róma és Belgrád között és azt a legnagyobb őszinteség jellemezte. Rendkívül nagyra becsüljük a belgrádi kormány által elfoglalt álláspontot, mely megfelel az olasz kormány elgondolásának is. Biztos vagyok abban, hogy már megszűnt az az aggodalom, amely bizonyos jugoszláv körökben felmerülhetett. *Olaszországnak Albániában való jelenléte nem tartalmaz semmiféle ellenséges szándékot Jugoszláviával szemben.* Mindazok a következtetések, amelyek a külföldi sajtóban „Olaszország titokzatos céljairól” megjelentek, csak azt szolgálják, hogy Olaszország és Jugoszlávia között megmenértést idézzenek elő. Az olasz külpolitika alapja továbbra is a Jugoszláviával való barátság marad. Különböző néhány nap mulva találkozni fogok Velencében az önök külügyminiszterével és ez alkalommal tárgyalni fogunk az országainkat érdeklő valamennyi kérdéstről. Biztos vagyok abban, hogy mindkettőnk szándéka, hogy továbbfolytassuk az együttműködést. Bizom abban, hogy a találkozó után azok a kapcsolatok, amelyek Jugoszláviát és Olaszországot összefűzik, mégjobban megerősödnek.

Berlinbe utazik a jugoszláv külügyminiszter

Belgrádból jelentik: Hir szerint Czinéar Markovics jugoszláv külügyminiszter április 25-én repülőgépen Berlinbe utazik. 27-re várják vissza a jugoszláv fővárosba.

Franco tábornok elhalasztotta a Madridba való ünnepélyes bevonulást

Rómából jelentik: Lapjelentések szerint Franco tábornok a Madridba való győzelmi bevonulást és az ezzel kapcsolatos ünnepeket május 15-ről, május 30-ára halasztotta.

Leszavazta a magyar képviselőház a zsidótörvény felsőház által módosított első szakaszát

Budapestről jelentik: A képviselőházban több felszólalás után péntek délben szavazásra került sor a felsőház által módosított zsidótörvényjavaslat első szakasza felett. A módosításokat a képviselőház elvetette. Ezután folytatták a többi szakasz tárgyalását.

Szlovák támadás egy határmenti magyar község ellen

A szlovákok ágyútűz alá vették a magyar helységet

Ungvárról jelentik: A szlovák határőrök április 20-án megtámadták a magyar határőröket. Este 9 órakor Sajtóremete községnél a szlovák tüzérsg tüzet nyitott a községre, amelyet öt találat ért. A magyar határőrökülönítmények viszonzták a tüzet. A magyaroknak veszteségük nincs. Összekötő tiszteket küldtek ki a határvillongás kivizsgálására.

Német-olasz-spanyol haditanácskozás kezdődik Berlinben

A megbeszéléseken Ciano külügyminiszter és 16 olasz tábornok vesz részt

Párizsból jelentik: A budapesti *Uj Nemzedék* tudósítója Párizsból úgy értesül, hogy szombaton Berlinben Hitler kancellár elnöklével haditanácskozás kezdődik, mely 25-ig fog tartani. A haditanácsra meghívtak 16 olasz és több spanyol tábornokot. Ez a nagy katonai értekezlet állapítja meg a közeljövő politikájának katonai részét. A megbeszélésre Ciano és Starace is Berlinbe utazik, főleg abból a célból, hogy Hitler jövő pénteki beszédét megtárgyalják. Hir szerint a beszédben Hitler felszólítja Rooseveltet és a demokráciákat, hogy hagyják abba a bekerítési politikát, mert különben Németország kénytelen lesz a kis államokat más belátásra bírni.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT